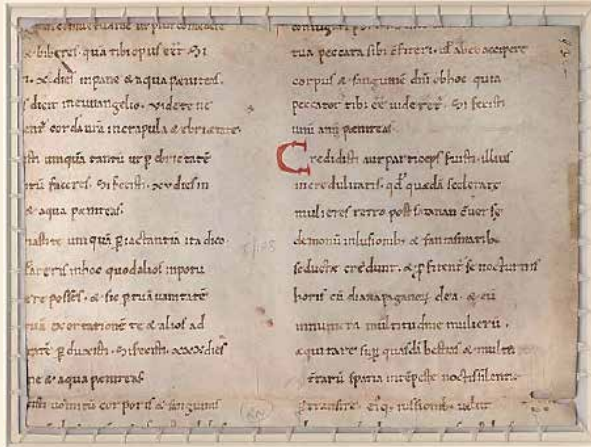

DAGLIGLIV I DOMKAPITLET

– om oss selv

Leveregler fra kolleger i Tyskland:
Her står hvordan man skal forholde
seg etter å ha mottatt eukaristien.

Katedralens domkapittel har en lang historie. Opprinnelig lå Norge under erkebispesetet i Lund, og kannikene der levde omtrent som munkene. Vi er stolte av at Oslos kapittel stammer fra opprettelsen av bispedømmet som Nikolas Breakspear foretok.

Ordet kannik kommer av *vita canonica*. Vi følger Augustins regel, og våre statutter ble godkjent for rundt hundre år siden, den gang kardinal Wilhelm av Sabina var den tredje kardinalen som besøkte Norge.

De fleste av oss lønnes med en prebende. Dette er en gave (ofte en eiendom eller eiendomsdel) som ble gitt til domkirken (gjerne til et alter der det skal holdes messe på giverens dødsdag, og ofte for at noen

DAGLIGLIV I DOMSKAPITLET

fattige stakkarer skal få et måltid mat). Til gjengjeld skal den som har prebenden, sørge for at eiendommen som inntekten kommer fra, blir betjent av en annen prest enn den som har glede av gaven.

Det har ikke vært til å unngå at domkapitlet er blitt en viktig jordeier. Det gjør vi klokt i å tenke litt over i dag som er Frans av Assisis dag. Frans og hans etterfølgere også i vår by er en stadig påminnelse om hva et enkelt liv er. Han døde altfor tidlig, i 1226, og paven har kunngjort at Frans var Kristus lik og derfor er blitt helgen.

Forholdet til tiggerordenene har ikke alltid vært så godt, for de er unektelig våre konkurrenter når det gjelder å trekke folk til messene. Da fransiskanerne kom til Oslo, ble vår scolasticus og andre sendt over Alna for å rive ned det brødrene hadde begynt å bygge opp. I Bjørgvin la kannikene ved domkirken sin utedo slik at når det regnet, rant innholdet ned til dominikanernes kirketropp – og det er ganske mye nedbør i Bjørgvin.

Mange av mine kolleger ved domkapitlet er godt utdannet, og kan kalle seg magistre. De har ofte vært ved St. Victor-klosteret litt nord for Paris, men noen har studert i Orleans, og ved universitetene i Bologna, Cambridge og Oxford. Også klostrene har sendt brødre ut – og Mariakirken har gjort det. Det er særlig Kirken som på denne måten har sørget for at Oslo er oppdatert når det gjelder strømninger i den store verden. Latinen gjør at lærde kan sirkulere fritt mellom læresteder, og en kannik fra Roskilde er nettopp utnevnt til rektor ved universitetet i Paris.

Mange av oss som er knyttet til domkirken som kanniker, arbeider for bipestolen, og vi har dessuten oppgaver i stiftets viktigste kirke. Før den store pesten var det tolv kanniker, men antallet er i ferd med å vokse. Vi har blant annet en klokker (som passer på hele kirkebygget og har et særlig ansvar for å forberede gudstjenestene), en sakristan (som skal passe på de forskjellige hellige gjenstandene), og en kantor (som leder

DAGLIGLIV I DOMSKAPITLET

sangen under domkirkens gudstjenester). En av oss har også ansvar for å holde *libero daticum* oppdatert og gjøre det mulig å holde orden på klausulene i hver gave vi har fått.

Ved Mariakirken er det ikke behov for så mange geistlige, og for tiden er det bare seks prebender der. De har også kanniker, som vi har et godt forhold til.

Biskopen skal rådspørre oss kanniker om mange ting, og vi er også med på å velge biskop. Valget skal godkjennes av paven, og for å få sitt *pallium* må de valgte dra den lange veien til Avignon, der pavene nå residerer. Det er mange gjøremål ved bispesetet og området syder av liv. Landsloven sier at biskopen kan ha opptil tredeve mann og omtrent like mange hester med seg på en *visitas*.

Det er mange rom i Vårherres hus og hos oss kanniker, der kommunestuen er et vårt faste møtested. Dessuten er her flere herberger for enkelte kanniker, mens de andre bor ute i byen. Vi er ikke gift, for kyskhet er å bli som englene, og renhet forener mennesker med himmelen.

Vi er som alle troende pålagt å faste, og vet at det var da Adam spiste, at han måtte forlate Paradiset. Jeg minner om hvordan Skriften påpeker at våre øyne åpnes for Guds sannheter gjennom bønn og faste.

Vi faster alle årets fredager (hvis ikke juledag faller da). Vi faster også på imbredagene, som det er flere av, og dessuten innledes hver årstid av en imbreuke. Både advent og i langfasten de førti dagene før påskeuken er det faste. Langfasten har bibelske forbilder: Moses fastet i førti dager før han fikk loven, Elias fastet på samme måte før han ble tatt opp til himmelen, Jonas bød innbyggerne i Ninive faste i førti dager, og Herren vår fastet i førti dager da han sto ved starten av sin gjerning her på jorden.

DAGLIGLIV I DOMSRAPITLET

Vi drikker mye svakt øl, siden vannet i byens brønner er dårlig. For å smaksette ølet brukes mye pors, som allerede Hildegard av Bingen anbefaler.

DAGENS OPPSKRIFTER: MELKERINGER

Det er mange hverdager også i et domkapittel, og maten er ofte enkel. I vinterhalvåret melkes jo ikke kuene, men til hverdags om sommeren er det godt med syrnet tykkmelk i skåler:

Legg en klatt sur fløte i små kar, og fyll karene med melk. Rør så rundt til fløten er helt oppløst. Skålene settes et varmt sted med god trekk, og melken vil surne og bli tykk i løpet av en dag eller to.

Mange av kannikene synes det smaker godt med litt honning og noen nøtter på.